

AR VISADA KUNIGAS GALI DUOTI IŠRIŠIMĄ?

/ 7 /

Atgailos sakramente svarbiausias dalykas yra gavimas nuodėmių atleidimo. Dėl to ir išpažinties einama, kad jis būtų gautas. O einantieji labiausiai ir bijo to, kad negaus išrišimo. Paprastai manoma, jog jo gavimas priklauso nuo kunigo: kunigas nori – duoda, nenori – neduoda. Ir labai sunku įkalbėti, išaiškinti, jog dalykas pirmoje eilėje priklauso ne nuo kunigo, o nuo penitento, tai yra einančiojo išpažinties. Jeigu penitentas nėra išrišimo vertas ir negalima jo padaryti tokio, kunigas negali išrišimo duoti. Tiesa, yra atvejis, kada nuodėmklausis neturi reikiamos jurisdikcijos kai kuriems nusikaltimams atleisti. Taip yra su nekuriomis iš paprasto nuodėmklausio išrišimo galiomis išimtomis nuodėmėmis, kurių išrišimas paliktas vyskupui, popiežini ar jų įgaliotiems asmenims. Kunigas tokią galią gali gauti ir teisę išrišti turėti, bet jeigu penitentas nebus vertas, jis negalės savo galios panaudoti. Kad ir kyla klausimas: kada nuodėmklausis mums išrišimą gali duoti ir kada negali?

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

I pirmąją klausimo pusę atsakymas labai paprastas: jeigu kunigas turi teisę išrišti iš visų nuodėmių ir mes padarome visą ko reikalauja atgailos sakramentas, išrišimą kunigas ne tik gali, bet ir turi duoti. Jam nevalia išpažintyje išderinėti juokus be jokios priežasties atsakant išrišimą. Jeigu klebonai taip elgtųsi su savo parapijiečiais, jie nusidėtų prieš teisingumą, nes neišpildytų pareigos klausyti savo parapijiečių išpažinties ir vertiems

duoti išrišimą. Jeigu taip padarytų kiti nuodėmklausiai, kuriems nėra pareigos iš teisingumo klausyti išpažinčių, nusidėtų prieš artimo meilę. Toks turėtų visai neapsiimti klausyti išpažinties.

I antrąją klausimo dalį atsakymas yra sudėtingesnis: išrišimo kunigas kartais negali duoti dėl to, kad iš tokių nuodėmių išrišti neturi teisės, o kartais ir dėl to, kad išrišimui nėra tinkamas penitentes. Pirmas sunkumas pasidaro dėl to, kad nuodėmių atleidime Bažnyčia laikosi tam tikros tvarkos. Absoliučią nuodėmių atleidimo galią turi aukščiausios Bažnyčios Tverkytojas, popiežius. Petrui išganytojas pasakė: "Aš tau duosiu dangaus karalystės raktus; ką tu suriši žemėje, tas bus surištas ir danguje; ką tu atiši žemėje, bus atištas ir danguje". Tą galią turi ir visi vyskupai, nes ir apaštalam Jėzus kalbėjo: "Imkite Šventąją Dvasią, kam nuodėmes atleisite, bus atleistos, kam sulaikysite, bus sulaikytos" / Kada kunigas šventinamas, suteikiama jam galia nuodėmes atleisti, bet apribojamas jos panaudojamas. Dėl to kunigai ne iš visų nuodėmių gali išrišti, o tik iš tokių, kurias atleisti jiems leista. Bažnytiniai nuostatai pasako, ką gali išrišti popiežius, ką vyskupai ir ką kunigai. Yra atvejų, kada paprasti kunigai gali atleisti visas nuodėmes be jokio skirtumo, bet paprastai jie gali atleisti tik tas, kurios leistos. Be nuodėmių yra dar įvairių bažnytinių bausmių, kurias žmonės, darydami nuodėmes, užsitraukia. Tas bausmės taip pat ne kiekvienas kunigas gali atleisti. Ir nuodėmių atleidimo sulaikymas, ir bausmės už jas turi tikslą nuo jų sulaikyti ir daugelį sulaiko. Juk kai žmogus, padaręs vieną kartą tokią nuodėmę, iš kurios jis sunkiai begali gauti

išrišimą, pamato kiek su ja vargo, kitą kartą labiau jos saugosis. Dėl to, visos sunkios nuodėmės, kurios neša daug žalos visuomenei arba nepagarbos Dievui, kaip: žmogžudystės, abortai, padėginiai, štenčiansiojo išniekinimai ir panašios yra rezervuotos, tai yra išrišti paliktos popiežiniui ar vyskupams. Paprastai kunigai iš jų išrišti tegali tik gavę leidimus. O tas išrišimas sulaukomas dėl pridėtos bausmės, kurios nuėmimas yra paliktas aukštesnei dvasiškai vyriausybei. Taip pav., padarinsi abortą turi ne tik sunkią žmogžudystės nuodėmę, bet ir bažnytinę bausmę, skiriamą nuo Bažnyčios, iš kurios išrišti teisė palikta vyskupui. Tad jeigu su tokia nuodėme ateisi pas paprastą kunigą ir jis neturės leidimo, nors ir ką kaip norės, išrišimo jis tau negalės duoti, o turės paprašyti tavęs ateiti kitą kartą, kada jis tokio laidimo bus pasiprašęs.

Bet dabar kunigai, paprastai, turi labai plačius įgaliojimus ir šis sunkumas lengviau nugelimas, negu sunkumas, kuris kyla iš penitento netinkamumo gauti išrišimą. Iš kur tas netinkamumas kyla? Jis gali būti dėl dviejų dalykų: dėl nuolatinio žmogaus pasilikimo nuolatinėje sunkioje nuodėmėje ir nenoro ją pamesti arba dėl laikino nepasirengimo atlikti gerą išpažintį. Kiasiškas pirmojo atvejo pavyzdys yra gyvenimas neteisėtoje moterystėje, vadinamame konkubinate. Pagal mūsų tikėjimą ir Bažnyčios įstatymus tai skaitoma paleistuvigiu gyvenimu. Tai žmogus nusideda vieną ar net kelis kartus prieš skaistybę ir gailisi su tikru noru ateityje to saugotis, išrišimui iš tos nuodėmės kliūtis nesudaro ir išrišimas tokiam atgailotojui galima duoti. Bet jei žmogus gyvena metų metais nuolatinėje paleistuvystėje ir nemano kitaip susitvarkyti, jis nesižada

eidamas išpažinties vienos sunkios nuodėmės ir būtent, tos paleistuvystės. O kai bent vienos sunkios nuodėmės žmogus nenori atsisądėti, kokia jo atgaila? Jis tada nėra vertas gauti nuodėmių atleidimo, nes iš tiesų nenori padoresnio gyvenimo. Čia paminiau tą aritį, bet gali būti ir kitokių: nuolatinis girtavimas, pastovus sekmadienio Mišių apleidimas ir t.t. Jeigu tai liečia sunkias nuodėmes, galima ir šiaip, ir taip padaryti, bet jeigu reikalingas liečia sunkius prasikaltimus, jokių derybų jau nebegali būti. Kartais žmonės ir tokiais būdami, išrišimus gauna ir dėl to kaltina tuos kunigus, kurie jų neduoda. Bet tie žmonės negalvoja kas ir dėl ko jiems išrišimas tokiais atvejais duoda. Labai dažnai žmonės nesiskako kokiose aplinkybėse jie nusidėdė. Kartais kunigas labai paviršutiniškai klausė išpažinčių ir lengvai praleidžia / pav. rekolekcijose vienas būdamas/. Kartais duoda išrišimą, remdamasis su sąsacomis duodamais pažadais, kad toliau reikalingas bus sutvarkytas. Taigi, faktinai išrišimo negali jis duoti ir negali penitencijas gauti, bet dėl aplinkybių vienas duoda, o kitas gauna; kartais tikrai, o daugiausia apgaulingai. Tačiau čia reikia žinoti, jog apgaulinėjamasis kunigas ir apsigaulinėja patys penitencijas, tačiau ne Dievas, kuris visa žino. Ir dažniausiai čia būna taip, kad žmogus manosi susitvarkęs, o iš tiesų jis nuo klausyklos langelio nuveina su naujomis nuodėmėmis.

Net gali ir nebūti tokių atvejų, o daug paprastesni ir dėl to dar dažnesni. Būna, kad žmonės taip blogai negyvena ir išrišimas jiems būtų galima duoti, jeigu jie gerai atliktų išpažintį. Tokių dauguma būna vadinamieji "metiniai", kurie gyvena

labai apsileidusiai, nelanko bažnyčios, beveik nepraktikuoja savo tikėjimo, bet niekam didesnio pikto nepadarė: nevagia, nesimuša, nesvetimotariauja. Tokie ateina išpažinties taip pat apsileidusiai, kaip apsileidusiai gyvena: be sąžinės sąskaitos, be galios, be rimto nusistatymo keisti apsileidusį gyvenimą. Jėzų tokie ateina ir nesiduoda kunigo paruošiami. Atejo atlikti velykinę, kad "boba išvarė", pasakė prie langelio, kad jie niekam nieko blogo nedaro, nuodėmių neturi ir žinokis. Kad atgailos sakramentą reikia atlikti gerai, galvos sau nesuka. Stovi jis prie langelio kaip gyvas pagalys ir deryk su juo ką nori. Pasakė jam, kad pasiruošų, atsako, jog jis tam neturė laiko, o pagaliau ir maldaknygės, kurią velykinės važiuodamas "užmiršo namie". O laiko nėra kada su juo ilgai šnekėtis: rekolekcijos, žmonių daug ir visi tokie, o kunigų – pats vienas ar su vienu svečiu. Ir turi jam pasakyti, kad išrišimo negali duoti. Žinoma, jis baisiausiai nustemba, paskui dar labiau pasipiktina ir pasako: "Kad neduos, tai aš daugiau nebeisiu". Ir daugelis nebeina, tuo parodydami, kad visai teisingai jiems nebuvo duotas išrišimas. Yra tiesa, tokių minkštadūšių kunigelių, kurie išrišimus duoda ir taip padeda tiems žmonėms netai iš metų atlikinėti netikusias išpažintis ir blogai gyventi.

Taiigi, nereikia dėl išrišimo gavinio drebėti nors ir kažkaip sunkiai Dievui būtų nusideję, nes visada jį gausi, jeigu tik tai mesi blogą gyvenimą. Bet jeigu kunigas užsaima, jog išrišimo negalima gauti, nereikia ant jo pykti nei ieškoti sau tokio lengvesnio kunigo, kuris jį duotų dėl savo nerūpestingumo pareigose ar paprasčiausiai apgautas, bet susirūpinti dėl tos kliūties, kuri kunigui neleisdžiai jo duoti. Geriau tokiu atveju ir nemalonumą pakentėsi, negu save apgauti tokiam svarbiame

savo spgauti tokias svarbias reikales,
koks yra mūsų susitaikymas su Dievu.
Amen.

1967.II.4